

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28.06.2007, sp. zn. 1 Nt 206/2007, ECLI:CZ:KSCB:2007:1.NT.206.2007.1

Číslo: 30/2008

Právní věta: V případě trestu odnětí svobody, z jehož výkonu byl pachatel podmíněně propuštěn a došlo k zákonné fikci vykonání trestu podle § 64 odst. 2 tr. zák., se má za to, že byl vykonán celý. Při rozhodování o započtení takto vykonaného trestu do souhrnného trestu odnětí svobody podle § 38 odst. 2, věta druhá, tr. zák. je proto třeba započítat celý uložený trest a nikoli jen jeho skutečně vykonanou část.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 28.06.2007

Spisová značka: 1 Nt 206/2007

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Domovní prohlídka a prohlídka jiných prostor a pozemků

Předpisy: § 85b tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Českých Budějovicích v trestní věci podezřelého V. K. a spol. o návrhu státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Českých Budějovicích na postup podle § 85b odst. 3 tr. ř. rozhodl tak, že podle § 85b odst. 9 tr. ř. s odkazem na § 85b odst. 3 tr. ř. poskytl souhlas policejnímu orgánu seznámit se s obsahem zajištěných elektronických nosičů dat, týkajících se advokáta JUDr. Z. R., se sídlem AK v P., ve vztahu k podezřelému V. K. a společností C. - T., s. r. o., se sídlem P., C. - T. CZ, a. s., se sídlem P. a A. - C., s. r. o., se sídlem B., včetně obsahu e-mailové pošty.

Z o d ů v o d n ě n í :

Státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Českých Budějovicích podal Krajskému soudu v Českých Budějovicích v trestním řízení proti podezřelému V. K. a spol. návrh na postup podle § 85b odst. 3 tr. ř., tedy nahrazení souhlasu zástupce České advokátní komory k seznámení se policejního orgánu s obsahem zajištěných elektronických nosičů dat.

Návrh byl odůvodněn tím, že 26. 4. 2006 zahájil policejní orgán Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, Expozitury České Budějovice,

trestní řízení ve věci trestných činů zločinného spolčení podle § 163a odst. 1, pletich při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 128a odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3, přijímání úplatků podle § 160 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. a), písm. b), podplácení podle § 161 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák., porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1, odst. 2 tr. zák. Během dosavadního vyšetřování vyvstalo důvodné podezření, že s V. K. při jeho nezákonných praktikách má úzce kooperovat advokát JUDr. Z. R., jehož advokátní kancelář se nachází v objektu vlastněném společností V. K. - C. - T., s. r. o., na adrese v P.

Dne 27. 3. 2007 provedli pracovníci Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR ve spolupráci s orgány vojenské policie prohlídku jiných prostor a pozemků ve smyslu § 83a tr. ř., mimo jiné též v advokátní kanceláři JUDr. Z. R. na výše uvedené adrese. Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků podle § 83a tr. ř. a protokol o provedení prohlídky jiných prostor a pozemků měl soud k dispozici.

Při prohlídce byly zajištěny počítačový server SWING č. X a dále osobní počítač JUDr. Z. R. bez označení a bez evidenčního čísla.

Bylo zjištěno, že zástupce České advokátní komory přítomný prohlídce, neudělil souhlas k seznámení se s obsahem zajištěných elektronických nosičů dat.

Zapečetěné počítače byly uloženy v objektu České advokátní komory.

V návrhu Krajského státního zastupitelství v Českých Budějovicích na postup podle § 85b odst. 3 tr. ř. bylo uvedeno, že bude-li mu vyhověno, získávání dat z elektronických nosičů zajistí Ústav kriminalistiky a forenzních disciplín při Vysoké škole Karlovy Vary, o. p. s., budou pořízeny výstupy podle klíčových slov, jež zadá policejní orgán.

Návrh Krajského státního zastupitelství v Českých Budějovicích byl později upřesněn tak, že poskytnutí souhlasu se má týkat obsahu zajištěných elektronických nosičů dat, týkajících se advokáta JUDr. Z. R. ve vztahu k podezřelému V. K. a společností C. - T., s. r. o., se sídlem P., C. - T. CZ, a. s., se sídlem P. a A. - C., s. r. o., se sídlem B., včetně obsahu e-mailové pošty, jejichž je podezřelý jednatelem či předsedou představenstva.

Dne 11. 5. 2007 obdržel Krajský soud v Českých Budějovicích písemné prohlášení V. K., jímž podle ustanovení § 21 odst. 2 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném a účinném znění zprostil advokáta JUDr. Z. R. za svou osobu a společnosti C. - T., s. r. o., se sídlem P., C. - T. CZ, a. s., se sídlem P. a A. - C., s. r. o., se sídlem B., vůči orgánům Policie ČR, Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, Expozitury České Budějovice mlčenlivosti o všech skutečnostech, o nichž se JUDr. Z. R. dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb uvedeným subjektům.

Krajský soud v Českých Budějovicích dne 14. 6. 2007 v sídle České advokátní komory v Praze provedl za pomoci D. T., soudního znalce v oboru elektronika - specializace výpočetní technika, kterého přibral jako konzultanta, zkopírování zajištěných elektronických nosičů dat na jediný DVD nosič.

Podle § 85b odst. 1 tr. ř. při provádění domovní prohlídky nebo prohlídky jiných prostor, v nichž advokát vykonává advokacii, pokud se zde mohou nacházet listiny, které obsahují skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta, je orgán provádějící úkon povinen vyžádat si součinnost České advokátní komory. Orgán provádějící úkon je oprávněn seznámit se s obsahem těchto listin pouze za přítomnosti a se souhlasem zástupce Komory i stanovisko zástupce Komory je třeba uvést v protokolu podle § 85 odst. 3 tr. ř. Podle § 85b odst. 2 tr. ř. odmítne-li zástupce Komory souhlas podle

odstavce 1 udělit, musí být listiny zabezpečeny tak, aby se s jejich obsahem nemohl nikdo seznámit a následně předány Komoře.

Podle § 85b odst. 3 tr. ř. v případě uvedeném v odstavci 2 větě první lze souhlas zástupce Komory nahradit na návrh orgánu, který domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor nařídil, rozhodnutím soudce nejbližší nadřízeného soudu, u něhož působí předseda senátu nebo soudce, který je oprávněn podle § 83 odst. 1 a § 83a odst. 1 tr. ř. nařídít domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor. Podle § 85b odst. 5 tr. ř. je návrh třeba podat do patnácti dnů ode dne, kdy zástupce Komory odmítl udělit souhlas k seznámení se s obsahem listin. Podle § 85b odst. 6 tr. ř. k návrhu, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný nebo neurčitý, soudce nepřihlíží.

Podle § 85b odst. 9 tr. ř. soudce návrhu vyhoví, dojde-li k závěru, že listina neobsahuje skutečnosti, o nichž je dotčený advokát povinen zachovávat mlčenlivost; v opačném případě návrh zamítne.

Podle § 85b odst. 12 tr. ř. listinou v odstavcích 1 - 11 se rozumí jak písemnost, popřípadě její část, tak i jiný nosič informací.

Toto ustanovení bylo včleněno do trestního řádu zák. č. 79/2006 Sb., ze dne 8. 2. 2006, částí IV., s účinností od 1. 4. 2006, kterým se mění zák. č. 85/96 Sb., o advokacii.

Jestliže byl návrh Krajského státního zastupitelství v Českých Budějovicích vztažen toliko k advokátovi JUDr. Z. R. ve vztahu k podezřelému V. K. a společností C. - T., s. r. o., se sídlem P., C. - T. CZ, a. s., se sídlem P. a A. - C., s. r. o., se sídlem B., včetně obsahu e-mailové pošty a bylo zjištěno, že podezřelý V. K. svým písemným prohlášením ze dne 27. 3. 2007, doručeným Krajskému soudu v Českých Budějovicích dne 11. 5. 2007, zbavil JUDr. Z. R. povinnosti mlčenlivosti ve vztahu ke své osobě a ke shora uvedeným společnostem, soudce Krajského soudu v Českých Budějovicích neměl důvod návrhu nevyhovět podle § 85b odst. 9 tr. ř., neboť zajištěné elektronické nosiče dat s informacemi, vztahujícími se k vymezenému návrhu, nemohly obsahovat skutečnosti, o nichž je dotčený advokát povinen zachovávat mlčenlivost, pokud byl povinnosti mlčenlivosti zproštěn osobou oprávněnou.

Advokátní kancelář v P., sídlo pobočky AK JUDr. Z. R., je současně sídlem dalších tří samostatných advokátů. Zajištěné počítače obsahovaly v elektronické formě agendu těchto tří samostatných advokátů.

Při aplikaci ustanovení § 85b tr. ř. je nutno řešit otázku, zda v případě, kdy se zajištěné elektronické nosiče dat vztahují k pracovní činnosti dalších subjektů, advokátů, může být porušeno jejich právo a právo jejich klientů na zachování listovního tajemství a tajemství jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí podle čl. 13 Listiny základních práv a svobod, právo na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1, odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2 Listiny, prolomena povinnost mlčenlivosti ve vztahu ke klientům podle § 21 odst. 1 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném a účinném znění.

Tato problematika byla řešena v nálezů Ústavního soudu č. [IV. ÚS 2/02](#). Podle tohoto nálezu při výkonu prohlídky jiných prostor, pro jejíž nařízení byly splněny zákonné podmínky, lze jako věci důležité pro trestní řízení zajistit i výpočetní techniku a záznamová média, případně jejich kopie, i když existuje možnost, že zajištěné nosiče informací obsahují vedle záznamů o skutečnostech důležitých pro trestní řízení i informace o skutečnostech, které se netýkají probíhajícího trestního řízení a ke kterým se váže státem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti. Je-li prohlídka jiných prostor (stejně jako domovní prohlídka) prováděna s cílem nalézt a zajistit předměty, které se mohou stát věcnými důkazy podle § 112 odst. 1 tr. ř. a je-li tohoto cíle dosahováno postupem podle příslušných ustanovení trestního řádu, nelze považovat za nedovolené porušení povinnosti mlčenlivosti skutečnost, že nosiče informací obsahují i údaje pro probíhající trestní řízení

nepodstatné a nepoužitelné, neboť tento cíl nebyl provedením prohlídky sledován; jedná se pouze o vedlejší produkt prohlídky, kterému nebylo možno zabránit, a nikoliv o záměrné získávání údajů chráněných povinností mlčenlivosti způsobem, který by byl v rozporu s předpisy upravujícími prolomení povinnosti mlčenlivosti.

Ochrana chráněných zájmů třetích osob podle současného právního stavu provedenou prohlídkou nemohla být dotčena, neboť vyšetřovateli a dalším příslušníkům Policie ČR, i dalším orgánům činným v trestním řízení (např. znalcům), je zákonem uloženo zachovávat mlčenlivost o věcech (skutečnostech), o nichž se dozvěděli v souvislosti s výkonem svých pravomocí. Jako věci důležité pro trestní řízení lze zajistit i výpočetní techniku a záznamová média, případně jejich kopie, i když existuje možnost, že zajištěné nosiče informací obsahují vedle záznamů o skutečnostech důležitých pro trestní řízení i informace o skutečnostech, které se netýkají probíhajícího trestního řízení a ke kterým se váže státem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti.

Při existenci povinnosti orgánů činných v trestním řízení postupovat tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro jejich rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. ř.), nemůže orgánu činnému v trestním řízení v povinnosti provést nařízenou prohlídku a zajistit věci, které se v příslušných prostorách nacházejí, bránit skutečnost, že ve vztahu k některé z nich může existovat zákonná povinnost mlčenlivosti.

Samostatní advokáti jsou povinni podle § 25 odst. 1 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, vést přiměřenou dokumentaci o poskytovaných právních službách, a to tak, aby nemohla být zaměněna s dokumentací jiných advokátů, kteří působí ve společné advokátní kanceláři. Z této povinnosti lze dovodit, že při ukládání informací na elektronická média by měli postupovat tak, aby k materiálům týkajícím se klientů konkrétního advokáta měl přístup pouze tento advokát. Pokud by tato zásada byla dodržena, nebyl by problém zálohovat z počítače pouze ty informace a data, ohledně nichž měl být nahrazen souhlas zástupce České advokátní komory rozhodnutím soudce.

Pokud je třeba k následnému zkoumání a vyhodnocování zajištěných dat spolupráce znalce z odvětví výpočetní techniky, i tento znalec je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl při výkonu znalecké činnosti. Nemohou být takto narušena práva třetích osob.

Podle § 85b odst. 9 tr. ř. soudce návrhu na postup podle § 85b odst. 3 tr. ř. vyhoví, dojde-li k závěru, že listina neobsahuje skutečnosti, o nichž je dotčený advokát povinen zachovávat mlčenlivost; v opačném případě návrh zamítne.

Podle § 21 odst. 1 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, je advokát povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb.

Podle § 21 odst. 2 citovaného zákona povinnosti mlčenlivosti může advokáta zprostit pouze klient.

Povinnost mlčenlivosti je tedy koncipována velmi široce, vztahuje se na vše v agendě advokáta, co souvisí s poskytováním právních služeb.

Jestliže se ocitne soud v situaci, kdy jsou zajištěny elektronické nosiče dat s mnohdy obrovským objemem údajů, vztahujícím se k jiným agendám, než je agenda dotčeného advokáta, při vyřešení problematiky, popsané ve shora citovaném nálezu Ústavního soudu je pro soud i za pomoci příslušného znalce technicky neproveditelné odpovědné zhodnocení splnění zákonných podmínek ve smyslu ustanovení § 85b odst. 9 tr. ř.

To potvrdil ve svém odborném vyjádření při veřejném zasedání soudu soudní znalec příslušného

odvětví. Bylo nutno zkopírovat veškerá data, neboť je nebylo možno oddělit. Data mají být zpracovávána podle určitých klíčových slov, která mají k dispozici vyšetřující orgány. Na základě filtrování pomocí určitých klíčových slov bude možné nalézt cestu, jakým způsobem dále vyhledávat. Určitá další potřebná klíčová slova mohou vyplynout až z výsledků vyhledávání pomocí prvních zadaných klíčových slov.

I kdyby měl soud k dispozici nějaká první klíčová slova, přesto by nebylo možné nalézt veškeré potřebné informace a vazby, neboť soud nemá veškeré informace, které mají vyšetřující orgány kriminální služby.

Podle § 85b odst. 6 tr. ř. k návrhu na postup podle § 85b odst. 3 tr. ř. soudce nepřihlíží, pokud neobsahuje všechny náležitosti nebo pokud je nesrozumitelný nebo neurčitý.

Podle přesvědčení soudu onu požadovanou určitost v obdobných případech je nutno zajistit tím, že již policejní orgán v úzké součinnosti s odborným pracovištěm, majícím oprávnění ke znalecké činnosti (např. Ústav kriminalistiky a forenzních disciplin při Vysoké škole Karlovy Vary, o. p. s.), zajistí předložení soudu pouze toho elektronického nosiče dat (možno i zkopírovaného), který obsahuje toliko onu zájmovou agendu, která má být soudcem přezkoumána, a to v takové technické podobě, aby přezkoumání bylo možné.

Vzhledem k tomu, že shora uvedené orgány jsou samy vázány zákonnou povinností mlčenlivosti, nemůže být tento postup v rozporu s příslušnými shora citovanými ustanoveními Listiny základních práv a svobod; je ústavně konformní. Ostatně případné zneužití získaných informací by bylo vyloučeno v řízení před soudem, neboť informace by nemohly mít formu trestně - procesně perfektní.

Ustanovení § 85b tr. ř. svěřilo pravomoc konečného rozhodnutí, zda na určité skutečnosti lze vztáhnout povinnost mlčenlivosti podle § 21 odst. 1 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, příslušnému soudci. Není důvod citované ustanovení extensivně vyložit tak, že nižší články celého řetězce orgánů trestního řízení v širším slova smyslu, samy podléhající povinnosti mlčenlivosti, nemohou provést vytřídění zajištěných informací. Opačný výklad by znamenal praktickou nemožnost pro soudce dostát své zákonné povinnosti.

Pokud by podaný návrh ve smyslu ustanovení § 85b odst. 6 tr. ř. takto nesplňoval požadavek určitosti, zřejmě by nezbylo, než aby k němu soudce nepřihlédl.

V řešeném případě byla situace zjednodušena tím, že advokát JUDr. Z. R. byl zbaven mlčenlivosti ve vztahu k předmětu zájmu policejních orgánů. Postačí proto postupem shora uvedeným oddělit k tomu se vztahující uložené elektronické informace od ostatních k jejich dalšímu využití v trestním řízení.